

Babičine pravljice.

Spisal Nik. Vrhov.

Davno je že, kar je na Starem belišču pri Proškovih živela babica, stara, kmetiški opravljena ženica, krog katere se je veninven gomilila kopa razposajenih otročičev. Vse so hoteli zvedeti od babice, koliko je zvezd na nebu in kaj pomenja sleherna, kaj delajo angeli v nebesih, kaj se je godilo nekoč v porušenem gradu. Oj, kako so ljubili babico! Radostno so ji hiteli naproti, ko se je z belo pečo na glavi vračala v nedeljo zjutraj iz cerkve od svete maše; tedaj se jim je zdela posebno lepa in čestita. Čislali so jo tudi zato, ker ji je v mladosti sreča došla, da je govorila s cesarjem Jožefom. Povsod so ji bili za petami: ko je šla k mlinarjevim v vas ali k lovcu na prejo ali na izprehod. Zamaknjeni v njeno velo obličje so poslušali pripovedke, ki jih je toliko vedela babica.

Kako lepa je bila tista o nemi deklici, ki je živela v turinskem gradu. Njen oče, imeniten vitez, je imel pristavo na Bušinu. Hčerka je bila večkrat sama. Zlasti so ji bila povšeči jagnjeta, ki so skakala po Bušinu. Nekega dne ji pride na misel, da bi šla pogledat, kaj delajo jagnjeta na pristavi. Šla je kar sama dalje in dalje. Ko je že dolgo hodila, jo je jelo skrbeti, ker pristave le še ni bilo nikjer. Pekla jo je misel, kaj poreko starši, ko je brez njihovega dovoljenja izginila iz grada. Deklica je zašla. Gozd je prihajal čedalje gostejši, poti pa nikjer nobene. Ubožica je blodila semintja. Lačna, žejna, utrujena prispe do nekega studenca. Tam se napije. Potem se ozre krog sebe in zagleda dve uglajeni poti; a ni vedela, na katero bi krenila. Nema deklica poklekne na tla, dvigne roki, kakor je videla moliti mater doma, in poprosi Boga, da bi jo povedel iz gozda. Zdajci začuti v ušesih neko šumenje in zvonjenje, čudni glasovi! Ona začne jokati in hoče pobegniti; ali glej, po poti iz gozda prihiti k nji bela ovčica, za njo druga, tretja, četrta, peta, šesta in čedalje več in več drugih, dokler ni bila vsa čreda zbrana pri studencu. Vsaka živalca je imela na vratu kraguljček, ki je zvonil, in deklica je čula to zvonjenje. Koliko veselje! To so očetove ovčice, spremlja jih beli ovčarjev pes in za njim gre ovčar Jernej. Na vse grlo zakriči deklica: „Jernej!“ in mu hiti naproti. Ovčar se razveseli, slišoč, da deklica govori in sliši. Vzame jo v naročje in jo odnese na pristavo, ki je bila blizu. Tam je od žalosti skoro pojemala mati. Bala se je za hčerko, ki je bila izginila brez sledu. Nepopisna radost jo obide, ko zagleda najdenko. Še bolj pa se razveseli, ko izpozna, da je deklica ozdravljena, da ni več gluhonema. Kmalu pride še oče. Deklica mu vse pove, kako je zablodila in kako se ji je pri studencu nenadoma razvezal jezik in je dobila sluh. Starši so na tistem kraju dali sezidati Bogu na hvalo lepo cerkvico, poleg nje izvira še sedaj studenec, iz katerega je deklica pila.

Ali ona je že zdavna umrla; umrla sta tudi turinski gospod in gospa; umrl je ovčar Jernej, in turinski grad je razvalina.

Najpaznejša med babičinimi poslušalčki je bila unuka Božena. Ona nikdar ni pozabila svoje dobre babice, njenih naukov, čestitih navad in pravljič. Ko je odrasla, je zapisala vse babičine pripovedke: pravljico

o Bajaju, o očetovi dedščini, o hvaležnih živalih in druge, ki ste jih lani in predlanskim prebirali v „Zvončku“ poslovenjene; da, napisala je celo knjigo o babici, ki se pričinja s prekrasnimi besedami:

„Davno, davno je že, kar sem poslednjikrat gledala mili, mirni obraz, ljubila blede, nabrano lice, zrla v modro oko, ki je oznanovalo toliko dobrote in ljubezni; davno je že, kar so me zadnjikrat blagoslovile stare njene roke! — Zdaj ni več dobre starke! Počiva že davno v hladni zemlji!“

A žal, tudi njene unuke, slavne češke pisateljice Božene Nemcove (tako se je pisala po možu, po starših pa: Panklova) ni več. Umrla je ne še dvainštirideset let stara dne 21. pro-

sinca 1862. in počiva na višegrajskem pokopališču v zlati Pragi. Njeno podobo prinaša današnji „Zvonček“.

Otroci, kadar odrastete, berite nedosežno krasno „Babico“, katero je spisala Božena Nemcova in jo je na slovenski jezik preložil pesnik Fran Cegnar!

Božena Nemcova

